

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach
ul.11 Listopada 5, 08-109 Przesmyki
tel./fax 25/64-12-387
e-mail: gopsprzesmyki@gazeta.pl*

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W
PRZESMYKACH
ZA 2016 ROK**

*Opracowała:
mgr Bogusława Górka
Kierownik GOPS Przesmyki*

Przesmyki, kwiecień 2017

SPIS TREŚCI

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne str. 3
2. Zasady funkcjonowania str. 4
3. Zasady udzielania pomocy str. 5

II. Wydatki budżetowe realizowane przez GOPS

1. Wykonanie budżetu Ośrodka..... str. 7
2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone) str. 8
3. Realizacja zadań własnych str. 10
4. Realizacja zadań zleconych str. 10

III. Inne zadania realizowane przez GOPS

1. Wsparcie rodziny str. 13
2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym str. 13
3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego..... str. 13
4. Udzielanie pomocy rzeczowej str. 13
5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy str. 14

IV. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Zatrudniona kadra str. 15
2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji str. 16

V. Kierunki działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

1. Działania na rzecz rodziny..... str. 17
2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone str. 17

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 930 ze zm.)

„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez ośrodek w 2016 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2017 roku.

1. Podstawy prawne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach jest jednostką organizacyjną Gminy Przesmyki. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z obowiązujących przepisów prawa między innymi następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 930 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.);
3. Ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 489)
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390)
5. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 697)
6. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1793 z późn. zm.)
7. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 546 ze zm.)
8. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1817 ze zm.)
9. Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016, poz. 487 ze zm.)

10. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1828)
11. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 162 ze zm.)
12. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 785 z późn. zm.)
13. Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 180)
14. Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (t. j. Dz. U. z 2017r., poz. 220 ze zm.)
15. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016r., poz. 195 ze zm.).

2. Zasady funkcjonowania

1) Podstawowym aktem prawnym regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.) w zakresie której podejmowane są działania dot. pomocy społecznej, a w szczególności:

- diagnozowanie i ocena potrzeb jednostek, grup lub środowisk wymagających interwencji socjalnej,
- udzielanie i organizowanie świadczeń pomocy społecznej w formie pieniężnej, rzeczowej i w formie usług,
- organizowanie działalności w zakresie spraw opiekuńczo – wychowawczych,
- współpraca i koordynacja działań prowadzonych przez instytucje, organizacje i osoby fizyczne na rzecz zaspokajania potrzeb osób wymagających pomocy.

2) W oparciu o ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.), ustawę z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2017r. poz. 489), oraz ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016r., poz. 195 ze zm.) prowadzone są postępowania w sprawach:

- przyznania i wypłaty świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami,

- przyznania i wypłaty świadczeń opiekuńczych i rodzicielskich,
- przyznania i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dłużników alimentacyjnych,
- przyznania i wypłaty świadczeń wychowawczych,

Pomoc społeczna definiowana jest w ustawie jako „instytucja polityki społecznej państwa mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia”. Pomoc społeczna wspiera osoby potrzebujące: ubogie, zagrożone marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Opiera się na działaniach formalnie zorganizowanych. Jest instytucją zatrudniającą wyspecjalizowany personel, realizujący cele i zadania świadcząc bezpośrednie usługi skierowane do konkretnych osób i rodzin. Działania podejmowane przez pracowników socjalnych polegają na rozpoznaniu potrzeb, diagnozie sytuacji osób potrzebujących i opracowaniu planu pomocy. Aby otrzymać pomoc świadczeniobiorca musi spełnić określone ustawowo kryteria. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej jest uwarunkowane także obowiązkiem współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji życiowej. Świadczenia z pomocy społecznej nie mogą stanowić stałego źródła utrzymania, mają natomiast wraz z pracą socjalną, profesjonalnym wsparciem psychologicznym doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osoby i rodziny oraz ich integracji ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej.

3. Zasady udzielania pomocy

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj. posiadają:

- trudną sytuację życiową
- trudną sytuację finansową

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z wymienionych powodów:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;

- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 8) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 9) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 10) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 11) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze;
- 12) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- 13) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 14) alkoholizmu lub narkomanii;
- 15) zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej;
- 16) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 lub ust. 3) które od października 2015 r. wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, dochód nie przekraczający kwoty **634 zł.**
- dla osoby w rodzinie, dochód na osobę w rodzinie nie przekraczający kwoty **514 zł.**

Wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją jest podstawą do wydania decyzji administracyjnej, w której określona zostaje forma przyznanej pomocy.

W 2016 roku pracownicy socjalni przeprowadzili **162 rodzinne wywiady środowiskowe w 77 rodzinach**, oraz **2 wywiady alimentacyjne** i **20 wywiadów środowiskowych** w związku z ustaleniem prawa do zasiłku dla opiekuna i specjalnego zasiłku opiekuńczego tj. podobnie jak w roku ubiegłym.

W 2016 roku z zakresu pomocy społecznej wydano **159 decyzji** administracyjnych (o 52 mniej niż w roku poprzednim) w tym **4 decyzje odmowne**, **6 decyzji** dot. prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, **oraz 2 decyzje** dot. specjalistycznych usług opiekuńczych. Od decyzji administracyjnej przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Kierownika tut. Ośrodka. Od decyzji GOPS z zakresu pomocy społecznej w 2016 roku wpłynęły **2 odwołania**, które SKO utrzymało w mocy.

II. WYDATKI BUDŻETOWE REALIZOWANE PRZEZ GOPS**1. Wykonanie budżetu Ośrodka**

W 2016 r. wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wyniosły **3.518.893 zł**,

w tym:

- | | |
|--|---------------------|
| 1) na zadania zlecone | 3.053.618 zł |
| 2) na zadania własne | 465.275 zł |
| a) finansowane z budżetu gminy (środki własne gminy) | 234.838 zł |
| b) dotowane z budżetu państwa (dotacja celowa) | 230.437 zł |

w tym:

- | | |
|---|------------------|
| ➤ dofinansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” | 41.000 zł |
| ➤ dofinansowanie zasiłków stałych | 79.396 zł |
| ➤ dofinansowanie zasiłków okresowych | 11.600 zł |
| ➤ składka za ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych | 7.146 zł |
| ➤ dofinansowanie kosztów utrzymania ośrodka | 80.795 zł |
| ➤ wspieranie rodziny (asystent rodziny) | 10.500 zł |

Tabela nr 1. Wykonanie budżetu GOPS na 2016 rok

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85206	Wspieranie rodziny	2	10.500	0	10.502
85211	Świadczenie wychowawcze	0	0	1.722.000	1.722.000
85212	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	0	0	1.306.096	1.306.096
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0	7.146	21.846	28.992
85214	Zasiłki i pomoc w naturze (celowe i okresowe)	7.516	11.600	0	19.116
85216	Zasiłki stałe	0	79.396	0	79.396
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	211.797	80.795	609	293.201

85295	<i>Pozostała działalność (DPS, KDR, dożywianie, PSU),</i>	15.523	41.000	67	56.590
85228	<i>Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze</i>	0	0	3.000	3.000
	Ogółem	234.838	230.437	3.053.618	3.518.893

Źródło: Dane statystyczne GOPS

2. Realizacja świadczeń z pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach realizuje świadczenia z pomocy z pomocy społecznej w tym:

- zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym i fakultatywnym -finansowane z budżetu państwa /dotacja celowa/ oraz budżetu gminy /środki własne gminy/
- zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej- finansowane z dotacji celowej
- zadania wynikające z innych ustaw

Do zadań określonych Ustawą z dnia 12 marca o pomocy społecznej realizowanych przez GOPS należy m.in.:

W zakresie zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) zapewnienie posiłku, ubrania, schronienia osobom tego pozbawionym,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom, które nie mają dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 6) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny,
- 7) praca socjalna - rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,

- 8) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- 9) dożywianie dzieci
- 10) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 11) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 12) sporządzanie sprawozdawczości z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 13) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- 14) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W zakresie zadań własnych gmin:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- 4) współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechnienia ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

W zakresie zadań zleconych gminie:

- 1) ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, wychowawczych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy dla potrzebujących,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w przypadku klęski żywiołowej lub ekologicznej,

6) wypłacanie wynagrodzenia przyznanego przez sąd dla opiekuna prawnego za sprawowanie opieki.

3. Realizacja zadań własnych

W zakresie zadań własnych z pomocy społecznej w 2016r. zrealizowano następujące świadczenia:

1) Zasilki stałe

przyznano dla **13 osób**, wypłacono **145 świadczeń** na kwotę **- 79.396 zł**

2) Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasilków stałych opłacono dla **13 osób, 145 składek** na kwotę **- 7.146 zł.**

3) Koszt Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” ogółem wyniósł - 56.523 zł.

(z tego środki własne 15.523 zł, dotacja 41.000 zł) w tym:

➤ **Posiłki w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”:** przyznano dla **96 uczniów:**

• **78 uczniów na podst. decyzji** na kwotę **- 36.839 zł.**

• **18 uczniów na podst. programu osłonowego** na kwotę **- 6.964 zł.**

➤ **zasilki celowe na zakup posiłku** w ramach w/w programu wieloletniego przyznano dla **26 rodzin, 58 świadczeń** na kwotę **12.720 zł.**

4) Pozostałe zasilki celowe przyznano **21 rodzinom**, na kwotę **- 7.497 zł**, w tym:

- ze specjalnych zasilków celowych skorzystało **8 rodzin**, przyznano **16 świadczeń** na kwotę **- 3.304 zł.**

- z pozostałych zasilków celowych skorzystało **13 rodzin** na kwotę **- 4.193 zł.**

5) Zasilki okresowe przyznano dla **15 rodzin** wypłacono **48 świadczeń** na kwotę **- 11.618 zł,**

(dotacja 11.600 zł, środki własne 18 zł)

Ogółem w ramach zadań własnych z pomocy społecznej wydatkowano (na realizację świadczeń) 162.180 zł.

4. Realizacja zadań zleconych

W zakresie zadań zleconych z pomocy społecznej w 2016r. zrealizowano następujące świadczenia:

- 1) **Oplacono składki na ubezpieczenie zdrowotne** od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna **24 osobom** opłacono **245 składek** na kwotę **-21.846,60 zł.**
- 2) **Oplacono składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe** od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna **25 osobom** **256 składek** na kwotę **- 52.664,80 zł.**
- 3) **Świadczenia w ramach zasiłku dla opiekuna** wypłacono **4 rodzinom, 38 świadczeń** na kwotę **- 19.760,00 zł.**
- 4) **Specjalistyczne usługi opiekuńcze** zrealizowano w wymiarze **100 godz.** (przez 8 miesięcy) dla **1 niepełnosprawnego dziecka** na kwotę **- 3.000,00 zł.**
- 5) **Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekuna prawnego** przyznane przez sąd wypłacono **1 osobie, 3 świadczenia** na kwotę **- 600,00 zł.**
- 6) **Realizacja świadczeń wychowawczych.**

Przyznano świadczenia wychowawcze 235 rodzinom (404 dzieciom) 3386 świadczeń na ogólną kwotę **1.688.237,40 zł.**

W sprawach dot. świadczeń wychowawczych wydano **256 decyzji**, w tym **242** decyzji przyznających, **5** decyzji odmowych, **7** uchylających, **1** zmieniająca i **1** w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

7) Realizacja świadczeń rodzinnych.

Przyznano świadczenia rodzinne na ogólną kwotę **1.124.151,94 zł**
w tym:

1. Zasiłki rodzinne

wypłacono **144 rodzinom, 3566 świadczeń**, na kwotę **- 406.350,00zł**

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych,

wypłacono **2031 świadczeń**, na kwotę **- 211.016,00 zł.**

3. Zasiłki rodzinne z dodatkami na podst. art. 5 ust 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych „złotówka za złotówkę” wypłacono **254 świadczenia** na kwotę

10.147,24 zł.

4. Zasiłki pielęgnacyjne

wypłacono **63 rodzinom, 765 świadczeń** na kwotę **- 117.045,00 zł.**

5. Świadczenie pielęgnacyjne

wypłacono **17 rodzinom, 199 świadczeń** na kwotę - **258.600,00 zł**

6. Specjalny zasiłek opiekuńczy

wypłacono **7 rodzinom, 64 świadczenia** na kwotę - **33.211,00 zł**

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

wypłacono **23 rodzinom, 23 świadczenia** na kwotę - **23.000,00zł**

8. Świadczenie rodzicielskie

wypłacono **10 rodzinom, 69 świadczeń** na kwotę - **64.782,70 zł**

W ramach świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna wydano **303 decyzje**, w tym **257** decyzji przyznających, **3** decyzje odmowne, **15** uchylających, **23** zmieniające i **5** w sprawie nienależnie pobranych świadczeń.

8) Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono **11 rodzinom (16 os. uprawnionym) 196 świadczeń** na kwotę - **73.631,61 zł**

W sprawach dot. funduszu alimentacyjnego wydano **21 decyzji**, w tym, **17** przyznających, **1** odmowną, **1** zmieniającą i **2** uchylające.

Wobec **19 dłużników alimentacyjnych** zamieszkujących na terenie Gminy Przesmyki prowadzono postępowania zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów m.in.:

- przeprowadzano wywiady alimentacyjne i odbierano oświadczenia majątkowe,
- zobowiązywano dłużników do zarejestrowania się w PUP,
- wnioskowano do PUP o potrzebie aktywizacji dłużników,
- prowadzono postępowania w sprawie uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- wnioskowano do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,
- składano wnioski o ściganie za przestępstwo niepłacenia alimentów,
- współpracowano z organami właściwymi wierzyciela i komornikami,
- prowadzono działania w ramach postępowań egzekucyjnych.

Dłużnicy alimentacyjni zwrócili:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę - **10.333,27 zł**,
w tym ustawowe odsetki wyniosły - **7.467,23 zł**

Ogółem w ramach zadań zleconych na realizację świadczeń wydatkowano kwotę
- **2.983.892,35 zł**

Zwrócono nienależnie pobrane świadczenia rodzinne za 2016r. na kwotę - **485,00 zł**

III. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ GOPS

Oprócz wymienionych zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w 2016r. realizowane były następujące zadania:

1. Wsparcie rodziny

- Na podstawie programu ministerialnego „Asystent rodziny” wspierającego gminy w zatrudnieniu asystentów, GOPS otrzymał dotację w wys. **10.502 zł.** na zatrudnienie asystenta rodziny, który miał pod opieką **7 rodzin przez ponad 4 miesiące.**
- W ramach realizacji ustawy o Karcie Dużej Rodziny w 2016 r. dla **5 rodzin** wielodzietnych (**27 osób**) wydano **27 Kart Dużej Rodziny.**

2. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym

Przyznano prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla **6 osób nieubezpieczonych (wydano 6 decyzji).**

3. Nadzorowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego

Pracownicy GOPS nadzorują działania i prowadzą dokumentację działającego przy GOPS **Zespołu Interdyscyplinarnego** pracującego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Przesmyki. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390), Zespół Interdyscyplinarny w Przesmykach został powołany przez Wójta Gminy Przesmyki w dniu 14.08.2012r.

W 2016r. w ramach współpracy instytucji wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego procedurę wszczęto wobec **9 rodzin (37 osób)** doznających przemocy w rodzinie. **1** rodzina doznająca przemocy została umieszczona w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Pomocą objęto **10 rodzin** wobec których procedura została wszczęta w latach poprzednich.

4. Udzielanie pomocy rzeczowej

- **Udzielono pomoc rzeczową 16 rodzinom** w postaci używanej odzieży i obuwia, sprzętu AGD, wyposażenia mieszkań, mebli, pościeli itp. (**21 razy**). Ośrodek prowadzi przez cały rok zbiórkę obuwia i odzieży używanej oraz mebli i innych

sprzętów gosp. domowego, które następnie przekazywane są rodzinom potrzebującym takiej pomocy.

- **2 osobom** znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej użyczono w okresie zimowym **butlę gazową**.
- **11 rodzinom** stałych podopiecznych w grudniu 2016r. udzielono pomoc rzeczową w postaci paczek żywnościowych na święta.
- **23 dzieci z 12 rodzin** z problemem alkoholowym - pracownicy GOPS obdarowali paczkami ze słodyczami w ramach działania „Mikołaj dla każdego” ze środków GKRPA.

5. Świadczenie pracy socjalnej i inne inicjatywy

- **Świadczone pracę socjalną**, osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i objęci nią byli praktycznie wszyscy klienci ośrodka. **W 2016 roku** z pomocy w postaci pracy socjalnej skorzystało **114 rodzin (332 osoby)**, pomocą wyłącznie w postaci pracy socjalnej objęto **48 rodzin (119 osób)**. Praca socjalna polegała przede wszystkim na wspieraniu osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Profesjonalne wsparcie może prowadzić w efekcie do całkowitego usamodzielnienia się finansowego lub emocjonalnego, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej na dłuższy okres czasu lub nawet na zawsze. Działania profilaktyczne w postaci pracy socjalnej przekładają się również bezpośrednio na zmniejszenie wydatków z budżetu gminy na pomoc społeczną.

Świadczenie pracy socjalnej polegało głównie na:

- Udzielaniu stosownych porad i zachęcaniu do współpracy w rozwiązywaniu problemów
- Kierowaniu i umożliwieniu kontaktu podopiecznych z właściwą instytucją – poradnią, (np. Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, poradnia psychologiczna, poradnia odwykowa, poradnia zdrowia psychicznego, sąd, policja itp.)
- Współpracy z instytucjami takimi jak: PUP, ZOL, PCPR, KRUS, ZUS, Kościół, policja, szpitale oraz pedagogiem szkolnym, lekarzem rodzinnym, kuratorami sądowymi itp.
- Pomocy interwencyjnej w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, także w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.

- Pomoc w redagowaniu pism do właściwych instytucji typu sąd, prokuratura.

➤ **Kompletowanie dokumentacji i pomoc w umieszczeniu w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym (2 osoby) i hospicjum (1 osoba);**

➤ **Organizacja wypoczynku letniego i zimowego** dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Zorganizowano dla **7 dzieci** w okresie wakacyjnym (od 14.08. do 23.08.2016r.) kolonie profilaktyczne w miejscowości **Gdynia**;

➤ **Sporządzanie wywiadów środowiskowych i alimentacyjnych** w miejscu zamieszkania wskazanej osoby w ramach współpracy dla potrzeb innych instytucji takich jak: domy pomocy społecznej, szpitale, sądy, PCPR, Ośrodki Adopcyjne i innych Ośrodków Pomocy Społecznej, (**9 szt.**) dla których sporządzane są również wywiady alimentacyjne (**2szt.**);

➤ **Uczestnictwo Kierownika GOPS w Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, udział w posiedzeniach komisji, gdzie rozpatrywane są wnioski osób uzależnionych i stosujących przemoc wobec osób najbliższych. W roku 2016 Kierownik GOPS skierował **1 wniosek** o przymusowe leczenie odwykowe oraz **2 wnioski** o wgląd w sytuację małoletnich dzieci (**ogółem 3 sprawy sądowe**) do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich. Ze środków GKRPA udzielono pomocy w postaci dofinansowania działań profilaktycznych w zespole Szkół w Przesmykach i Łysowie.

IV. KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zatrudniona kadra

Zatrudnienie kadr w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 24 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.) , oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2014r., poz. 1786) a także Regulamin wynagradzania pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

W 2016 roku zatrudniono do 30 marca 2016r. 2 pracowników socjalnych, od 1 kwietnia 1 pracownika socjalnego (1 etat) i aspiranta pracy socjalnej (1/2 etatu) w związku z przejściem pracownika socjalnego na rentę chorobową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w 2016 roku stanowił miejsce pracy dla 6 osób (5,15 etatu) pracujących na stanowiskach:

- kierownik (1 etat),
- pracownik socjalny (1 etat od 01.04.2016r.),
- aspirant pracy socjalnej (0,50 etatu)
- główny księgowy (0,75 etatu),
- referent d.s. świadczeń rodzinnych (0,50 etatu),
- referent d.s. świadczeń wychowawczych (1 etat w ramach prac interwencyjnych z PUP),
- inspektor d.s. funduszu alimentacyjnego (0,25 etatu)
- sprzątaczką (0,15 etatu)

Dwie osoby zatrudnione były na umowę zlecenie.

2. Szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji

Zgodnie z wymaganiami postawionymi w ustawach wszyscy pracownicy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Przesmykach posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodu. Wymóg ustawicznego podnoszenia kwalifikacji realizują poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej i inne instytucje. Ustawiczne podnoszenie kwalifikacji jest niezbędne w związku ze zmianami następującymi w obszarze pomocy społecznej, zwiększającym się zakresem zadań, oraz kierowaniem pomocy do nowych grup społecznych. Zmiany te wymuszają konieczność doskonalenia zawodowego zatrudnionych pracowników i przygotowanie ich do pracy w nowych, zmienionych rolach. Ustawa o pomocy społecznej nakłada konieczność przemodelowania działań rozszerzając zakres pracy socjalnej, promuje kierunek przejścia, od modelu nastawionego na wsparcie materialne, do modelu nastawionego na wzmacnianie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów. W związku z powyższym wskazane byłoby uzyskanie przez pracowników socjalnych specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Wymagania ustawowe względem wykształcenia spełnia również kierownik ośrodka i główna księgowa.

V. KIERUNKI DZIAŁANIA W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach w wyniku rozeznania środowiskowego planuje w roku 2017 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która aktualnie wynosi **3.844.211,00** zł na podjęcie między innymi następujących działań:

1. Działania na rzecz rodziny:

- pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości,
- zapobieganie problemom i powstawaniu trudnych sytuacji w rodzinach,
- informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- świadczenie pracy socjalnej planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci i ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (w tym zabezpieczenie środków na opłacenie pobytu dziecka w pieczy zastępczej),
- realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

2. Świadczenia pomocy społecznej i inne zadania zlecone

- pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- realizacja finansowa zleconych zadań m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń rodzicielskich i opiekuńczych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych.
- ustalanie prawa do dodatku mieszkaniowego i energetycznego i świadczenia dla opiekuna prawnego.
- prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,

- zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- zorganizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w domach podopiecznych,
- aktywizacja społeczna i poradnictwo zawodowe.

Kierunki działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach są zgodne z obowiązującymi przepisami, zapisami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Przesmyki, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom wspierającym naszą pracę i starającym się wspólnie z nami działać w celu rozwiązania problemów osób i rodzin, mieszkańców naszej wspólnoty gminnej.